

Z A K O N

O UNUTARNJIM POSLOVIMA HNŽ/K

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Zakonom se uređuju unutarnji poslovi iz nadležnosti Hercegovačko-neretvanske županije-kantona (u daljnjem tekstu: Županija), ustroj i nadležnost Ministarstva unutarnjih poslova Hercegovačko-neretvanske županije-kantona (u daljnjem tekstu: Ministarstvo), rukovođenje Ministarstvom, način obavljanja poslova policije, dužnosti i prava ovlaštenih službenih osoba, međusobni odnosi i suradnja Ministarstva sa Ministarstvom unutarnjih poslova Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federalno ministarstvo), ministarstvima unutarnjih poslova drugih županija i **jedinicama lokalne samouprave** unutar županija, radni odnosi, disciplinska odgovornost i stručno osposobljavanje i usavršavanje **službenika i namještenika** Ministarstva kao i druga pitanja od značenja za ostvarivanje funkcije Županije sa područja unutarnjih poslova.

Članak 2.

Unutarnji poslovi iz nadležnosti Županije su:

1. Provođenje svih zakona Županije, Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija) Bosne i Hercegovine i Ustava Županije, Federacije i Bosne i Hercegovine;
2. Poslovi i zadaci policije, osim poslova koji su u nadležnosti policije Federacije;
3. Poslovi i zadaci policije koje Ministarstvu povjeri Federalno ministarstvo;
4. Osiguranje određenih osoba i objekata Županije;
5. **Zadaće i poslovi u svezi sa: nabavkom, posjedovnjem i nošenjem oružja i municije,**
6. **Zadaće i poslovi u svezi sa: održavanjem javnih skupova, osobnim iskaznicama, osobnim imenima, prijavama prebivališta i boravišta, jedinstvenim matičnim broj građana, matičnim knjigama, registracijom motornih vozila, vozačkim ispitima i izdavanjem vozačkih dozvola, i kretanjem i boravakom stranaca.**

Članak 3.

Zadaće iz nadležnosti Županije obavljaju organizacione jedinice u Ministarstvu, što uključuje Kabinet Ministra, Upravu policije i Upravu za administraciju i podršku.

Uprava policije odgovorna je za izvršavanje poslova i zadaća određenih člankom 2. stavak 1. točke 1. do 5.

Uprava za administraciju i potporu odgovorna je za poslove i zadaće navedene u članku 2. stavak 1. točka 6., i sve druge zadaće iz nadležnosti Ministarstva osim zadaća koje su po zakonu dodijeljene Kabinetu ministra i Upravi policije.

Članak 4.

Građani, **gospodarska društva** i druge pravne osobe obvezni su da postupe po naredbama koja Ministarstvo i ovlaštene službene osobe Ministarstva izdaju na temelju zakonskih ovlasti.

Članak 5.

Poslove koji se odnose na posebno osiguranje osoba i objekata Županije obavlja Ministarstvo neposredno. Vlada Županije određuje koje osobe iz nadležnosti Županije se posebno osiguravaju i **ravnatelj policije** će urediti način njihova osiguranja.

Članak 6.

Ovlaštene službene osobe, dužne su da u obavljanju poslova i zadataka čuvaju život ljudi i ljudsko dostojanstvo i mogu primjenjivati samo zakonom predviđene mjere prinude, kojima se sa najmanje štetnih posljedica postiže obavljanje posla ili zadataka.

Članak 7.

U slučaju kada je Ministarstvu povjereno obavljanje poslova iz nadležnosti Federacije i u obavljanju poslova iz zajedničke nadležnosti Županije i Federacije, Ministarstvo neposredno primjenjuje zakone i druge propise koji su obvezujući u cijeloj Federaciji.

Nadzor nad provođenjem propisa iz stavka 1. ovog članka obavlja Federalno ministarstvo uz sudjelovanje Ministarstva, a Ministarstvo ima pravo da sudjeluje u utvrđivanju politike i donošenju propisa koji se odnose na svaku od tih nadležnosti.

Članak 8.

U slučaju sukoba nadležnosti između Ministarstva i Federalnog ministarstva, ako je neophodno žurno postupanje, do odluke Vlade Federacije, primjenjivat će se odluka koju donose ministar unutarnjih poslova Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federalni ministar).

Članak 9.

Ministarstvo će obavijestiti javnost o pitanjima iz djelokruga nadležnosti Ministarstva koja su od važnosti za fizičke i pravne osobe, kao i o mjerama za utvrđivanje takvih pitanja, sukladno Pravilniku o temeljnim standardnim procedurama policije pri javnim istupima i odnosima sa medijima.

Ministarstvo provodi policijske operacije na način koji omogućava uvid javnosti i medijima, osim u slučajevima, izričito predviđenim pisanim propisima Ministarstva, u kojima

se zahtijeva tajnost. Propisi koje Ministarstvo donese moraju propisati postupak preispitivanja, s ciljem sprečavanja zlouporaba.

Ministarstvo redovito objavljuje i čini dostupnim javnosti izvješća o kriminalu i policijskim djelovanjima.

II. USTROJ I DJLOKRUG MINISTARSTVA

Članak 10.

Unutarnje poslove iz nadležnosti Županije obavlja Ministarstvo neposredno i preko svojih unutarnjih ustrojbenih jedinica utvrđenih Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i načinu rada (ustrojbene jedinice u sjedištu, policijske uprave).

Članak 11.

Policijska uprava se formira unutar Županije, i odgovorna je za službu jednoj ili više općina.

Izuzetno od odredbi stavka 1. grad Mostar (u daljnjem tekstu: Grad) imat će jednu policijsku upravu, mjerodavnu za teritorij svih njenih gradskih općina i Centralnu zonu.

Policijska uprava ima jednu ili više policijskih stanica.

Policijskom upravom rukovodi načelnik policijske uprave kojeg imenuje i smjenjuje policijski ravnatelj.

Članak 12.

U obavljanju nadležnosti iz članka 2. ovog Zakona Ministarstvo naročito:

1. obavlja zaštitu života i imovine i provodi Ustav i zakone Županije;
2. neposredno provodi politiku Županije, izvršava županijske, federalne i zakone Bosne i Hercegovine iz svoje nadležnosti i o tome izvješćuje Skupštinu i Vladu Županije;
3. rješava u upravnim postupcima utvrđenim zakonom;
4. obavlja nadzor nad provođenjem županijskih zakona i drugih propisa;
5. prati, usmjerava i usklađuje rad policijskih uprava, naročito u poslovima i zadacima policije, a u složenijim slučajevima po potrebi i neposredno poduzima mjere za sprečavanje i otkrivanje krivičnih djela i pronalaženje i uhićenje njihovih počinitelja, pruža stručnu pomoć policijskim upravama, te obavlja nadzor nad njihovim radom;
6. neposredno sudjeluje u obavljanju poslova i zadataka zaštite života i osobne sigurnosti građana, kao i zaštitu objekata i drugih materijalnih dobara u slučaju opće opasnosti ili kada je javni red i mir narušen u većem obimu, kao i u slučaju terorističkog i drugog nasilnog djelovanja, odnosno oružane pobune;

7. obavlja nadzor u pogledu izvršavanja unutarnjih poslova koji su povjereni drugim tijelima, **gospodarskim društvima** i drugim pravnim osobama;

8. utvrđuje programe stručnog osposobljavanja i usavršavanja ovlaštenih službenih osoba i obavlja provjeru njihove osposobljenosti, stara se o njihovom realiziranju i naređuje izvođenje odgovarajućih vježbi;

9. stara se o primjeni i usavršavanju stručnih i naučnih metoda o radu i sadržaju rada policije;

10. obavlja planiranje, ustrojavanje, održavanje i izgradnju jedinstvenog i funkcionalnog sustava veza, obavlja poslove prijenosa i zaštite informacija i protivelektronske zaštite sustava veza;

11. obavlja složenija kriminalističko-tehnička vještačenja za potrebe policijskih uprava i kriminalističko-tehnička vještačenja iz nadležnosti Ministarstva;

12. stara se o uvođenju i primjeni suvremenih znanstvenih dostignuća u suzbijanju kriminaliteta i poduzima mjere na suzbijanju i otkrivanju krivičnih djela;

13. obavlja znanstveno-istraživačke poslove neophodne za osiguranje djelatnosti policije;

14. objavljuje županijske potrage i izdaje odgovarajuća glasila o potragama;

15. osiguravaju obradu podataka, iz područja unutarnjih poslova;

16. vodi propisane i druge potrebne statističke i operativne evidencije i stara se o vođenju tih evidencija u policijskim upravama;

17. obavlja, u skladu sa domaćim i međunarodnim pravom i standardnim operativnim postupcima primjenjivanim u graničnom pojasu, kontrolu kretanja i boravka stranaca, policijsku kontrolu prelaska preko državne granice Bosne i Hercegovine i kretanja i boravka u graničnom pojasu;

18. dostavlja Federalnom ministarstvu operativne podatke i izvješća kao i statističke podatke u svezi poslova iz zajedničke nadležnosti Županije i Federacije i poslova iz nadležnosti Federacije čije je obavljanje povjereno Ministarstvu;

19. uspostavljanja programe namijenjene olakšavanju javnih i pojedinačnih zahtjeva za pružanje policijskih usluga;

20. surađuje sa i dostavlja Uredu za pritužbe javnosti u Ministarstvu unutarnjih poslova, uz nadzor od strane Nadzornog povjerenstva koje formiraju županijska Vlada i županijska Skupština, sve dokumente vezano u svezi navoda o neprimjerenom ponašanju službenika Ministarstva. Također daje na raspolaganje osoblje za saslušanje i pružanje pomoći kada za to postoji potreba;

21. uspostavlja programe koji će favorizirati aktivno sudjelovanje pučanstva u sprečavanju kriminala;

22. donosi propise kojima će osigurati da sva kršenja ljudskih prava poznata ili prijavljena policiji, budu pismeno dokumentirana i temeljito istražena;

23. donosi propise kojima će se osigurati da prava svih žrtava zločina budu poštovana i da svi prijavljeni zločini budu dokumentirani i istraženi na odgovarajući način;

24. obavlja i druge poslove i zadatke koji su mu ovim i drugim zakonima stavljeni u nadležnost.

Članak 13.

Policijske uprave su dužne da pruže pomoć radi osiguranja izvršenja poslova i zadataka koji spadaju u nadležnosti drugih državnih tijela i **gospodarskih društava** i drugih pravnih osoba, kad oni na osnovu zakona obavljaju javna ovlaštenja, ako se prilikom tih poslova i zadataka naiđe na fizički otpor ili se takav otpor može osnovano očekivati.

Načelnik policijske uprave odlučuje o načinu i obimu pružanja pomoći u smislu predhodnog stavka. Kada načelnik policijske uprave, procijeni da se prilikom pružanja pomoći u smislu stavka 1. ovog članka može očekivati da će doći do masovnog fizičkog otpora ili uporabe oružja, on je obavezan pribaviti pismenu suglasnost policijskog ravnatelja prije donošenja odluke iz predhodnog stavka.

Članak 14.

U slučaju terorističkog djelovanja ili oružane pobune, Ministarstvo je dužno žurno izvijestiti Federalno ministarstvo i dalje postupati po njegovim uputama.

Članak 15.

Pravilnik o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva donosi ministar, uz suglasnost Vlade Županije, a prema prijedlozima:

- ravnatelja Policije o odredbama vezanim za rad Policije,
- direktora Uprave za administraciju i potporu kao i tajnika Ministarstva o svim ostalim odredbama vezanim za administrativna pitanja.

Policijski ravnatelj predlaže dio pravilnika o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji koji se odnosi na ovlaštene službene osobe.

Pravilnikom iz stavka 1. ovog članka utvrđuju se naročito:

- ustrojbene jedinice i njihov djelokrug,
- sistematizacija radnih mjesta, broj izvršitelja u ustrojbenim jedinicama i na pojedinim radnim mjestima i uvjeti koje trebaju ispunjavati **službenici i namještenici** za raspoređivanje na određena radna mjesta;
- način rukovođenja radom ustrojbenih jedinica, kao i posebna prava i ovlaštenja **službenika i namještenika** u obavljanju poslova i zadataka;
- način rada ustrojbenih jedinica u okvirima jedinstvenog rukovođenja Ministarstvom i utvrđivanje djelokruga po mjesnoj i stvarnoj nadležnosti pojedinih unutarnjih ustrojbenih jedinica.

Članak 16.

Konstitutivni narodi i pripadnici Ostalih bit će proporcionalno zastupljeni u Ministarstvu prema popisu stanovništva iz 1991. godine, sve do potpune provedbe Aneksa 7. Općeg okvirnog sporazuma za mir kao i nakon toga, sukladno Ustavu Federacije Bosne i Hercegovine.

Ministarstvo će donijeti propise koji će osigurati jednako postupanje prema svim osobama u pružanju policijskih usluga koje kontrolira Ministarstvo, bez obzira na njihovu etničku, rasnu, nacionalnu, polnu ili drugu pripadnost. Poštivanje ovih propisa bit će podložno inspekciji.

Osoba koja je bila podložna diskriminaciji ima pravo na naknadu štete. Zahtjev za naknadu štete podnosi se u roku od 6 mjeseci od dana navodnog diskriminacijskog postupanja. Zahtjev za naknadu štete rješava Ministarstvo u dogovoru sa podnositeljem zahtjeva. Ukoliko se zahtjev za naknadu štete ne riješi sporazumno u toku od 60 dana od podnošenja, podnositelj zahtjeva može nadležnom sudu podnijeti tužbu radi naknade štete.

III. RUKVOĐENJE MINISTARSTVOM

Članak 17.

Ministarstvom rukovodi ministar.

Ministar predstavlja Ministarstvo.

U cilju provođenja županijske politike i izvršavanja županijskih zakona ili obavljanju zadataka datih od strane Vlade Županije ministar naročito:

1. predlaže donošenje zakona i drugih propisa iz nadležnosti Ministarstva;
2. ustrojava rad Ministarstva i osigurava njegovo zakonito i efikasno funkcioniranje;
3. donosi pravilnike, naredbe, upute, instrukcije i druge akte iz svoje nadležnosti, radi izvršenja zakona i drugih propisa Županije iz područja unutarnjih poslova, ukoliko je za to ovlašten tim zakonom ili drugim propisom;
4. pomaže **županijskoj vladi** u obavljanju i provođenju politike Županije;
5. poduzima, odnosno predlaže poduzimanje mjera u oblasti unutarnjih poslova iz nadležnosti Županije;
6. osigurava i ostvaruje suradnju Ministarstva sa drugim državnim tijelima;
7. stara se o ostvarivanju zakonitosti rada Ministarstva i daje podatke i izvješća za javnost;
8. obrazuje upravne i druge stručne komisije i odgovarajuća radna tijela za obavljanje određenih poslova iz nadležnosti Ministarstva;
9. odlučuje o korištenju sredstava za rad Ministarstva;
10. **odlučuje o pravima i dužnostima službenika Ministarstva, izuzimajući one službenike koji odgovaraju policijskom ravnatelju, sukladno ovom Zakonu;**
11. uspostavlja **pod operativnim zapovjedništvom ravnatelja Policije** sustav unutarnje kontrole i inspekcije kojim će se nadzirati usklađenost postupanja svih pojedinaca i jedinica sa Ustavom i primjenjivim zakonima i propisima i izvješća ovih unutarnjih kontrola odnosno inspekcija čini dostupnim javnosti;
12. obavlja druge poslove i zadatke koje mu povjeri Vlada Županije, kao i druge poslove utvrđene zakonima Županije i Federacije.

Ministar vrši nadzor nad provođenjem opće politike i rukovodi cjelokupnom djelatnošću Ministarstva, a sve operativne odluke u svezi s policijskim aktivnostima su u mjerodavnosti policijskog ravnatelja sukladno ovom Zakonu.

Članak 18.

U slučaju odsustva Ministra ili nemogućnosti obavljanja dužnosti, zamjenjuje ga osoba koju on odredi.

Članak 19.

Ured policijskog ravnatelja će sačinjavati načelnik uniformirane policije, načelnik kriminalističke policije i potrebno osoblje za potporu.

Članak 19. a

"U Ministarstvu se uspostavlja Ured ravnatelja policije kojim rukovodi ravnatelj policije, kao rukovodeći službenik.

Mandat ravnatelja policije traje 4 (četiri) godine s tim da može biti imenovan ponovno za naredni period od 4 (četiri) godine.

U slučaju smjene ili ostavke ravnatelja policije, načelnik uniformirane policije mijenja ravnatelja do izvršenja izbora i imenovanja Ravnatelja policije u skladu s Zakonu.

Članak 19. b

Pod sveobuhvatnim nadzorom ministra unutarnjih poslova, ravnatelj policije rukovodi svim policijskim operacijama sukladno Zakonu.

Ravnatelj policije rukovodi i nadzire sve policijske aktivnosti vezane za javnu sigurnost građana, sprečavanje i otkrivanje kaznenih djela .

Ravnatelj policije obavlja slijedeće zadaće:

- 1. na dnevnoj osnovi planira, rukovodi i nadzire sve policijske aktivnosti;**
- 2. izravno rukovodi policijskim aktivnostima, a u svezi s tim organizira, planira, nadzire, usmjerava i koordinira rad Policije;**
- 3. donosi odluke o upošljavanju i raskidanju ugovora o upošljavanju sukladno s Zakonom i nakon konsultacija sa ministrom;**
- 4. raspoređuje i premješta uposlene na i sa odgovarajućih radnih mjesta u Upravi policije, i donosi odluke o rasporedu i premještanju. Prije donošenja odluke o raspoređivanju ili premještanju rukovoditelja u Upravi policije, ravnatelj Policije će konzultirati ministra i sa pažnjom uzeti u razmatranje njegovo mišljenje;**
- 5. priprema prijedlog proračuna za potrebe Policije i odgovoran je za sva financijska i materijalna sredstva dodijeljena Policiji;**
- 6. priprema programe, informacije, analize, i ostale materijale iz djelokruga policijskog rada;**
- 7. redovno informira ministra o poduzetim policijskim aktivnostima;**
- 8. nadgleda rad Jedinice za profesionalne standarde, koja se sastoji od unutarnje stegovne kontrole, unutarnjih inspekcija i revizija, te razmatranja i razvoja načela.**

Članak 19. c

Kandidat za policijskog ravnatelja ne može biti član političke stranke.

Osoba koja jeste ili koja je bila na bilo kojoj poziciji u političkoj stranci na bilo kojoj razini, ili postavljena na bilo koju poziciju od strane političke stranke, i osoba koja jeste ili koja je bila član izvršnog ili zakonodavnog tijela na bilo kojoj razini ne može biti imenovana na mjesto policijskog ravnatelja, kao i osoba protiv koje su međunarodne policijske snage (u daljem tekstu: EUPM) izdale izvješće o nesuradnji.

Osoba kojoj je izrečena pravosnažna presuda za kaznena djela s umišljanjem ili za zlouporabu položaja kako je to utvrđeno Kaznenim zakonom i Zakonom o kaznenom

postupku i protiv koje su ikada izrečene stegovne kazne za teže povrede službene dužnosti ne može biti imenovana na to mjesto.

Kandidat za poziciju ravnatelja Policije mora imati najmanje deset godina radnog iskustva u policiji na rukovodnim pozicijama (isključujući period od 1. ožujka 1992. do 14. prosinca 1995. godine) i dokazanu sposobnost rukovođenja složenim poslovima. U smislu ovog Zakona, "rukovodna pozicija u policiji" označava poziciju višeg inspektora ili višu. Uz to, isti će imati najmanje čin glavnog inspektora Policije i zahtijeva se da je osoba u tom činu provela najmanje tri godine. Kandidati za poziciju ravnatelja Policije kojima nije odobreno privremeno ovlaštenje ili autorizacija od strane UNIPTF neće biti uzeti u razmatranje.

Za policijskog ravnatelja ne može se imenovati osoba koja na početku svog mandata ispunjava uvjete za umirovljenje skladno Zakonu.

Kandidat daje pismenu izjavu o svom imovinskom stanju koja će biti otvorena za javnost.

Uz gore narečene uvjete, kandidati za policijskog ravnatelja moraju ispunjavati i druge opće uvjete sukladno zakonu.

Članak 19. d

Ravnatelj policije bit će odabran javnim, neovisnim i selektivnim procesom koji će provesti Neovisno povjerenstvo za odabir i reviziju (u daljnjem tekstu: Neovisno povjerenstvo).

Imenovanje Neovisnog povjerenstva obavlja skupština Županije na prijedlog Komisije za izbor i imenovanje, uz konsultaciju sa EUPM, za vrijeme trajanja njegovog mandata.

Osobe iz članka 19.c stavak 2. i 3. ovog Zakona ne mogu biti članovi povjerenstva.

Članak 19. e

Neovisno povjerenstvo sastoji se od 7 (sedam) članova: 2 (dva) predstavnika Ministarstva i 5 (pet) predstavnika iz reda civilnog društva (cijenjeni znanstvenici iz oblasti pravnih znanosti, kriminologije ili ljudskih prava, koji ne predstavljaju političku partiju). U vrijeme trajanja mandata EUPM, Neovisnom povjerenstvu će savjetodavnu pomoć pružati jedan predstavnik EUPM-a.

Neovisno povjerenstvo bira se na period od 4 (četiri) godine.

Članovi Neovisnog povjerenstva će imati pravo na naknadu za svoj rad koju određuje mjerodavno povjerenstvo Skupštine Županije.

Članak 19. ee

Članovi Neovisnog povjerenstva između sebe biraju predsjednika i dopredsjednika sukladno Poslovniku Neovisnog povjerenstva.

Član Neovisnog povjerenstva može podnijeti ostavku koja stupa na snagu danom donošenja. O podnesenoj ostavci će biti obaviještena Skupština Županije koja će izabrati novog člana Neovisnog povjerenstva sukladno Zakonu.

Na prijedlog tajnika Skupštine Županije Neovisno povjerenstvo može izabrati tajnika Neovisnog povjerenstva iz reda djelatnika službe za skupštinske poslove.

Administrativne i organizacijsko-tehničke poslove za Neovisno povjerenstvo obavljat će stručna služba Skupštine Županije.

Članak 19. f

Neovisno povjerenstvo upravlja procesom izbora, imenovanja i smjene Ravnatelja policije.

Neovisno povjerenstvo:

- raspisuje javni natječaj,
- razmatra prispjele prijave,
- obavlja odobir odgovarajućih kandidata,
- predlaže ministru kandidata za policijskog Ravnatelja,
- razmatra sve žalbe na rad Ravnatelja policije, uključujući i žalbe građana,
- ocjenjuje sveukupni rad Ravnatelja policije u slučaju da se isti ponovno imenuje na drugi mandat,
- razmatra prijedloge Skupštine, Vlade ili ministra o smjeni Ravnatelja policije,
- predlaže smjenu Ravnatelja policije u sljedećim slučajevima:

a) dokazanog kaznenog djela ili teške povrede službene dužnosti,

b) u slučajevima iz članka 61. ovog Zakona,

c) izdavanja izvješća o neposluhu od strane EUPM-a.

- ocjenjuje cjelokupan rad policijskog Ravnatelja u slučaju ponovnog imenovanja za drugi mandat.

Članak 19. g

U roku od sedam dana Ministar će Vladi Hercegovačko-neretvanske županije predložiti kandidata za policijskog Ravnatelja kojeg preporuči Neovisno povjerenstvo na imenovanje. U slučaju da se to ne realizira u datom roku, Neovisno povjerenstvo će dostaviti preporučenog kandidata direktno Vladi.

U slučaju da se Vlada Županije ne složi sa predloženim kandidatom, ona mora dostaviti pismeno obrazloženje Ministru u kojem će navesti razloge odbijanja i zahtijevati od Neovisnog odbora da ponovo razmotri svoj prijedlog.

Neovisno povjerenstvo može objašnjenje Vlade Županije iz predhodnog stavka pobiti i ponovo potvrditi svoj prijedlog ili predložiti drugog kandidata.

Odluka Neovisnog povjerenstva iz predhodnog stavka je obvezujuća i konačna.

Članak 19. gg

Ako se ispune kriteriji za smjenjivanje, Neovisno povjerenstvo će predložiti smjenu policijskog ravnatelja Vladi preko ministra. Ukoliko se to ne realizira u roku od sedam dana, Neovisno povjerenstvo će dostaviti svoj prijedlog direktno Vladi.

U slučaju da se Vlada Županije ne složi sa predloženom smjenom, ona mora dostaviti pismeno obrazloženje ministru u kojem će navesti razloge odbijanja i zahtijevati od Neovisnog povjerenstva da ponovno razmotri svoj prijedlog.

Neovisno povjerenstvo može pobiti obrazloženje Vlade Županije iz predhodnog stavka i ponovno potvrditi svoj prijedlog.

Odluka Neovisnog povjerenstva iz predhodnog stavka je obvezujuća i konačna.

Članak 19. h

Za vrijeme trajanja mandata EUPM-a, nominacija bilo koje osobe na položaj Ravnatelja policije bit će predmet odobrenja od strane EUPM-a, u postupku pred Neovisnim povjerenstvom.

Članak 19. i.

1. Iznimno od odredaba Zakona o unutarnjim poslovima Hercegovačko-neretvanske županije, vršitelj dužnosti ravnatelja policije imenuje se kada su i ravnatelj policije i načelnik uniformirane policije spriječeni u vršenju svojih dužnosti i zadaća zbog činjeničnih ili pravnih razloga.
2. Vršitelja dužnosti ravnatelja policije sukladno ovom članku imenuje Vlada Hercegovačko-neretvanske županije na prijedlog ministra unutarnjih poslova.
3. Vršitelj dužnosti ravnatelja policije imenuje se iz reda policijskih službenika uposlenih u Ministarstvu unutarnjih poslova Hercegovačko-neretvanske županije koji pored ostalih uvjeta propisanih zakonom ispunjavaju i sljedeće uvjete:
 - a) čin glavnog inspektora
 - b) VII. stupanj stručne spreme.
4. U slučaju da nije ispunjen uvjet pod a) iz stavka 3. ovog članka, može se imenovati policijski službenik u činu samostalnog inspektora, a koji ispunjava uvjete za unaprijeđenje u čin glavnog inspektora.
5. Odmah, a najdalje u roku od tri (3) dana od dana kada su i ravnatelj policije i načelnik uniformirane policije spriječeni da vrše svoju dužnost zbog razloga iz stavka 1. ovog članka, ministar unutarnjih poslova daje svoj prijedlog za imenovanje vršitelja dužnosti ravnatelja policije Vladi Županije.

6. Vlada Županije imenuje vršitelja dužnosti ravnatelja policije iz stavka 2. ovoga članka odmah po prijemu prijedloga iz stavka 5. ovoga članka.
7. Vršitelj dužnosti ravnatelja policije ima sva prava, obveze i ovlasti ravnatelja policije predviđene Zakonom o unutarnjim poslovima Hercegovačko-neretvanske županije osim poslova vezanih za činovanje i trajno raspoređivanje policijskih službenika, tako da se raspoređivanje policijskih službenika koja se dogode u tom razdoblju smatraju privremenim, a konačnu odluku o takvom raspoređivanju donosi ravnatelj policije.
8. Mandat vršitelja dužnosti ravnatelja policije traje do imenovanja novog ravnatelja policije, a najdulje tri (3) mjeseca od dana kada je imenovan vršitelj dužnosti ravnatelja policije.
9. Nakon imenovanja ravnatelja policije, vršitelj dužnosti ravnatelja policije se vraća na radno mjesto s kojega je imenovan na poziciju vršitelja dužnosti ravnatelja policije.

Članak 20.

Svi propisi koje donosi Ministarstvo kao i sve radnje Ministarstva i njegovih **službenika i namještenika** moraju biti u sukladnosti sa međunarodno prihvaćenim principima policijske službe u demokratskoj državi, koje je Federacija usvojila 26.4.1996. godine u Bon Petersbergu.

Članak 21.

Svi propisi Ministarstva, uključujući ali ne ograničavajući se na Pravilnik, kao i sve radnje Ministarstva i njegovih **službenika i namještenika** moraju biti u sukladnosti sa Komesarovim smjernicama za demokratsku policiju u Federaciji Bosne i Hercegovine i Napomenama vezanim za Komesarove smjernice koje je Komesar Međunarodne Policije donio u svibnju 1996. godine.

IV. POLICIJA

Članak 22.

Poslove i zadatke javne sigurnosti u **Županiji** obavlja policija.

Policija djeluje u skladu sa odredbama ovog Zakona i pisanim propisima i naredbama koje Ministarstvo donese u skladu sa Ustavom i zakonima Županije, Federacije i Bosne i Hercegovine.

Članak 23.

Policija obavlja upravne, stručne i druge poslove i zadatke koji se odnose naročito na: zaštitu života i osobne sigurnosti ljudi, zaštitu imovine, sprečavanje i otkrivanje krivičnih djela, pronalaženje i uhićenje počinitelja krivičnih djela i njihovo privođenje nadležnim tijelima u slučajevima kada to nije u nadležnosti sudske policije, održavanje javnog reda i mira, obavljanje kriminalističko-tehničkih poslova, sigurnost, kontrolu i reguliranje prometa na cestama, kretanje i boravak stranaca i zaštitu određenih osoba.

Policija ne obavlja vojne operacije niti se uključuje u njih. Policija djeluje isključivo u cilju provođenja zakona.

Članak 24.

Poslove i zadatke neposrednog provođenja zakona, zaštite života i imovine, održavanje javnog reda i mira, sprječavanja i otkrivanja krivičnih djela, kontrole i reguliranja prometa na cestama, poslove i zadatke javne sigurnosti u cestovnom i željezničkom prometu, kao i druge poslove i zadatke iz predhodnog članka, čija priroda i uvjeti to zahtijevaju obavljaju pripadnici policije u odorama (u daljnjem tekstu: policajac).

Policajci nose propisanu odoru sa županijskim oznakama i u skladu sa propisima u obavljanju službe su naoružani.

Policijski ravnatelj ili službena osoba koju on ovlasti, može odrediti da policajci obavljaju određene dužnosti i zadatke u civilnom odijelu.

Ako interes javnog reda i održavanja javnog mira i reda tako zahtijevaju, policijski ravnatelj ili službena osoba koju on ovlasti, može narediti drugim ovlaštenim službenim osobama da obavljaju određene policijske dužnosti u uniformi.

Članak 25.

Rukovođenje u Ministarstvu se zasniva na načelima jedinstvenog rukovođenja u obavljanju poslova i zadataka Ministarstva.

Ovlaštene službene osobe su dužne da obave naredbe ministra, odnosno neposrednog rukovodnog **službenika** izdate radi obavljanja službenih poslova i zadataka, osim onih čije bi obavljanje bilo suprotno Ustavu i zakonima Bosne i Hercegovine.

V. DUŽNOSTI I PRAVA OVLAŠTENIH SLUŽBENIH OSOBA

Članak 26.

Pojedini pripadnici Ministarstva imaju posebne dužnosti i ovlaštenja određena ovim Zakonom (u daljnjem tekstu: ovlaštene službene osobe).

Ovlaštene službene osobe su službenici koji izravno vrše operativne poslove i zadaće iz nadležnosti Ministarstva, i ostali službenici čiji su poslovi i zadaće izravno povezani sa obavljanjem takvih poslova i zadaća.

Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva određuje se tko se smatra ovlaštenom službenom osobom.

Ovlaštenoj službenoj osobi se izdaje legitimacija i značka.

Ovlaštene službene osobe imaju pravo i obvezu, sukladno odredbama o vršenju poslova i zadaća, posjedovati i nositi oružje.

Ovlaštene službene osobe obvezne su vršiti poslove i zadaće uz puno poštivanje ljudskog dostojanstva i temeljnih ljudskih prava svih osoba, sukladno međunarodnim

standardima o poštivanju ljudskih prava. Ministarstvo će usvojiti odredbe o poštivanju ljudskih prava, koje će primjenjivati sve jedinice unutar Ministarstva. Poštivanje takvih odredbi će biti u nadležnosti unutarnje inspekcije.

Ovlaštene službene osobe će položiti svečanu prisegu pred ministrom ili osobom koju ministar odredi i ravnateljem Policije. Tekst prisege će odrediti ministar na prijedlog ravnatelja Policije.

Ovlaštene službene osobe će dati zvaničnu izjavu pred ministrom ili osobom koju ministar odredi i ravnateljem Policije, da će se pridržavati etičkog kodeksa za profesionalne policajce, koje će usvojiti Ministarstvo.

Ovlaštene službene osobe u Ministarstvu će imati činove. Način na koji će im se dodjeljivati i način na koji će im se oduzimati činovi utvrđuje Vlada Županije.

Članak 27.

Ovlaštene službene osobe su dužne da poslove i zadatke provođenja zakona, zaštite života i osobne sigurnosti građana, sprečavanja obavljanja krivičnih djela i uhićenja njihovih počinitelja, kao i poslove i zadatke održavanja javnog reda i mira, obavljaju u svakoj prilici bez obzira da li se nalaze na službenoj dužnosti i da li im je to posebno stavljeno u zadatak.

Ovlaštene službene osobe dužne su da poslove i zadatke policije obavljaju i u slučaju kada obavljanje tih poslova i zadataka dovodi u opasnost i njihov život.

Članak 28.

Kad ovlaštena službena osoba u civilnom odijelu izdaje naredbu ili obavlja drugo posebno ovlaštenje po odredbama ovog Zakona prema pojedincu ili pravnoj osobi, dužna je da se legitimira ako to okolnosti dozvoljavaju.

U slučaju iz predhodnog stavka dužna je da se legitimira i ovlaštena službena osoba u odori, ako to zahtijeva osoba prema kojoj obavlja posebno ovlaštenje.

Članak 29.

Ovlaštene službene osobe kada obavljaju poslove i zadatke na sredstvima javnog prijevoza imaju pravo na besplatan prijevoz tim sredstvima i na osiguranje koje imaju putnici u javnom prevozu.

Ovlaštena službena osoba može koristiti besplatan prijevoz po odredbi predhodnog stavka samo ako ima pismeni nalog za obavljanje poslova i zadataka na odnosnom prometnom sredstvu.

Članak 30.

U obavljanju poslova i zadataka radi zaštite života i osobne sigurnosti građana, zaštite imovine od uništenja, oštećenja ili krađe, održavanja javnog reda i mira, sigurnosti prometa na cestama, kao i u slučajevima opće opasnosti prouzrokovane elementarnim nepogodama i epidemijama, **ravnatelj policije i drugi službenik koga on za to odredi**, a u hitnim

slučajevima i druge ovlaštene službene osobe, mogu izdavati potrebne naredbe građanima, **gospodarskim društvima** i drugim pravnim osobama.

Članak 31.

U obavljanju službenih poslova i zadataka ovlaštene službene osobe imaju pravo da legitimiraju osobe kada je to potrebno radi otkrivanja krivičnog djela ili radi zaštite života i osobne sigurnosti građana.

Ovlaštene službene osobe ovlaštene su da u skladu sa zakonom privedu i zadrže u pritvoru osobu ukoliko postoji osnovana sumnja da je osoba počinila ili namjeravala da počinii krivično djelo. Privođenje i pritvaranje mora biti obavljeno u skladu sa međunarodnim standardima u ljudskim pravima utvrđenim u Ustavu Bosne i Hercegovine i Ustavu Federacije Bosne i Hercegovne.

Članak 32.

Policija može zadržati u pritvoru osobu u svrhu izvođenja te osobe pred nadležna tijela pod osnovanom sumnjom da je ta osoba počinila krivično djelo zbog kojeg ono može biti zadržano u pritvoru u skladu sa Zakonom o krivičnom postupku. Privaranje pojedinaca bit će obavljeno u skladu a međunarodnim standardima o ljudskim pravima utvrđenim Ustavom Bosne i Hercegovine i Ustavom Federacije.

Policija će sve osobe pritvorene shodno člancima 31. i 32. stavak 1. odmah izvesti pred suca koji će odrediti da li trebaju biti zadržana u pritvoru. Ukoliko je neka osoba u pritvoru **24 sata**, a nije izvedena pred suca, policija će ga osloboditi.

Članak 33.

Ukoliko je osoba pritvorena shodno člancima 31. i 32. stavak 1. moraju se poduzeti sljedeće mjere:

1. U trenutku donošenja odluke o pritvoru iz članka 32. stavak 1. ovlaštena službena osoba će ispuniti obrazac u kojem će biti specificirani:

- detalji o identifikaciji pritvorene osobe;
- vremenski period, ne duži od **24 sata** u kojem će pritvorena osoba biti zadržana u pritvoru;
- vrijeme početka pritvora;
- uputstva o pravu pritvorene osobe na žalbu protiv pritvora;

2. Ovlaštena službena osoba će uručiti kopiju ovog obrasca pritvorenoj osobi čim je ispuni. Tijekom pritvora, pritvorena osoba može u bilo koje vrijeme nadležnom sudu uložiti žalbu protiv odluke o pritvoru.

Članak 34.

Osoba koja je zadržana bez zakonskog osnova, ima pravo na naknadu štete koju je zbog neosnovanog zadržavanja pretrpjela.

Zahtjev za naknadu štete podnosi se Ministarstvu u roku od 6 mjeseci od dana kad je zadržavanje prestalo.

Zahtjev za naknadu štete rješava Ministarstvo u sporazumu sa podnosiocem zahtjeva.

Ako se sporazumno ne riješi zahtjev za naknadu štete u roku od 60 dana od dana podnošenja, osoba koja je bila zadržana može nadležnom sudu podnijeti tužbu radi naknade štete.

Članak 35.

Na zahtjev osobe privedene po odredbama članka 31. i 32. ovog Zakona Ministarstvo je dužno da obavijesti njegovu obitelj ili drugu odgovarajuću osobu odmah, a najkasnije u roku od 24 sata od dana privođenja. Odlukom istražnog suca može se odrediti da se navedeni rok produži.

Članak 36.

Radi uhićenja počinitelja krivičnog djela koga neposredno gone, kao i radi prevoženja do najbliže zdravstvene ustanove žrtve krivičnog djela, elementarne nepogode ili nesretnog slučaja, ovlaštene službene osobe imaju pravo da se posluže tuđim prometnim vozilom ili sredstvom veze do koga mogu doći. O uporabi prometnog sredstva ili sredstva veze, ovlaštena službena osoba izdaje potvrdu njegovom vlasniku ili korisniku.

Vlasnik ili korisnik sredstava iz stavka 1. ima pravo na naknadu materijalne štete prouzrokovane uporabom njegovog prometnog sredstva odnosno sredstva veze.

Članak 37.

Djelujući u skladu sa međunarodnim standardima o ljudskim pravima, utvrđenim Ustavom Bosne i Hercegovine i Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, **službenici i namještenci** mogu obavljati razgovore sa osuđenima koji služe kaznu u zatvorima, maloljetničkim zatvorima i maloljetničkim kazneno-popravnim institucijama, u vrijeme koje sporazumno odrede upravitelj zatvora ili neka druga ovlaštena osoba te ustanove i rukovodni **službenik** odgovarajuće ustrojbene jedinice Ministarstva.

Članak 38.

U skladu sa međunarodnim standardima o ljudskim pravima utvrđenim u Ustavu Bosne i Hercegovine i Ustavu Federacije Bosne i Hercegovine, **ravnatelj policije** ima ovlaštenja, da naredi zabranu **izlaza ili prilaza** određenim prostorima i objektima za određeni period, ukoliko je takva mjera opravdano neophodna u demokratskom društvu da bi se spriječila krivična djela i izvršilo uhićenje određenih osoba, pronašla ukradena dobra, sačuvali tragovi krivičnog djela, i zaštitili životi i imovina.

Ravnatelj policije će narediti prekid zabrane **izlaza ili prilaza** određenim prostorima i objektima, za koje može izdati takvu naredbu shodno stavku 1. ovog članka, čim to više ne

bude opravdano neophodno u jednom demokratskom društvu u svrhe za koje to može biti naređeno.

Ravnatelj policije je obvezan informirati ministra o poduzetim naredbama, koji će odmah o tome izvijestiti župana Županije i njegovog zamjenika.

Članak 39.

Ovlaštene službene osobe imaju pravo uporabiti odgovarajuća sredstva prinude i to: fizički snagu i **službenu palicu**, sredstva za vezivanje, kemijska sredstva, sredstva za nasilno zaustavljanje i zaprečavanje vozila i osoba, službene pse, službenu konjicu i vođeni top kada je to potrebno radi odbijanja napada na sebe ili druge osobe, osobu koju osiguravaju **ili objekta koji osiguravaju**, radi savlađivanja otpora jedne ili više osoba koje remete javni red i mir ili ugrožavaju sigurnost prometa ili osobu koju treba dovesti, zadržati ili lišiti slobode, radi uspostavljanja narušenog javnog reda i mira, kao i radi sprečavanja bjekstva osoba koje se sprovode ili koje treba dovesti, zadržati ili lišiti slobode ako postoji sumnja da će pokušati bjekstvo.

Osim u slučajevima iz stavka 1. ovog članka, ovlaštena službena osoba ima pravo uporabiti sredstva za vezivanje i u drugim slučajevima kad treba osobu dovesti, sprovesti, zadržati ili lišiti slobode.

Članak 40.

Najviši prioritet Ministarstva i policijske službe je zaštita života. Bilo koja mjera poduzeta u provođenju policijskih djelovanja mora biti dosljedna ovom prioritetu. Sredstva prinude će biti uporabljena samo u slučajevima u kojima su druga sredstva obavljanja kontrole neefikasna. U svim okolnostima, uporabiti će se najniži stupanj prinude neophodan za obavljanje kontrole. Smrtonosna sila će biti uporabljena samo kao krajnje rješenje u okolnostima u kojim je to neophodno za zaštitu života.

Smrtonosna sila je sila za koju se opravdano može očekivati da dovede do smrti ili teške tjelesne povrede. Pražnjenje vatrenog oružja na ili u pravcu osobe ili prema vozilu u pokretu predstavlja uporabu smrtonosne sile.

Pri obavljanju poslova i zadataka iz svoje nadležnosti ovlaštene službene osobe mogu uporabiti vatreno oružje:

1. da zaštite život ljudi;
2. da zaštite svoj život, odnosno da od sebe odbiju neposredan napad kojim se ugrožava njihov život;
3. da spriječe bjekstvo osobe zatečene u obavljanju krivičnog djela ukoliko bjekstvo te osobe neposredno ugrožava nečiji život;
4. da spriječe bjekstvo osobe lišene slobode i osobe za koju je izdat nalog za lišenje slobode, ukoliko bjekstvo te osobe neposredno ugrožava nečiji život.

Izuzetno, ovlaštena službena osoba može uporabiti vatreno oružje i u slučaju ako drukčije ne može spriječiti bjekstvo sumnjive osobe, ako se na osnovu njegovog ponašanja i drugih odgovarajućih okolnosti može osnovano zaključiti da namjerava izvršiti napad na osobu koju policija osigurava **ili objekta koji osigurava**.

Policajci će nositi samo oružje koje je po prirodi obrambeno, ne veće od pištolja, osim ukoliko izvanredne, specifične i jasno određene okolnosti to nalažu.

Ministarstvo će donijeti propise u skladu sa ovim Zakonom i Ustavom, u kojima će se izričito navesti okolnosti u kojima je dozvoljeno nošenje oružja većeg od pištolja. Ni u kom slučaju bilo koje druge jedinice osim specijalnih jedinica koje su za to obučene neće nositi dugocjevno oružje.

Članak 41.

Ovlaštene službene osobe uporabljavaju vatreno oružje iz članka 40. Ako uporabom fizičke snage, **službene palice** ili drugih sredstava prinude ne mogu obaviti posao odnosno zadatak.

Ako je u datoj situaciji moguće, ovlaštena službena osoba dužna je prije uporabe vatrenog oružja da na to upozori osobu prema kojoj ga namjerava uporabiti.

Ovlaštena službena osoba koja obavlja poslove i zadatke u sastavu jedinice ili grupe, može uporabiti vatreno oružje samo po naredbi zapovjednika te jedinice , odnosno grupe.

Naredbe za uporabu oružja može se izdati samo u slučajevima i pod uvjetima predviđenim zakonom.

Članak 42.

Ovlaštena službena osoba u slučaju uporabe vatrenog oružja ili drugog sredstva prinude dužna je odmah izvijestiti neposrednog rukovodnog **službenika**.

Rukovodni **službenik** je dužan, najkasnije u roku od dva dana od dana saznanja da je ovlaštena službena osoba u obavljanju svojih poslova i zadataka uporabila vatreno oružje ili drugo sredstvo prinude iz članka 40. ovog Zakona, prikupiti sve podatke i činjenice neophodne za ocjenu zakonitosti i pravilnosti uporabe odnosno sredstva prinude ili vatrenog oružja.

Zakonitost i pravilnost uporabe vatrenog oružja ili drugog sredstva prinude od strane ovlaštene službene osobe, ocjenjuje **policijski ravnatelj** u roku od sedam dana od dana saznanja za uporabu sredstava prinude ili vatrenog oružja.

Ako **policijski ravnatelj** utvrdi da je ovlaštena službena osoba nezakonito ili nepravilno uporabila vatreno oružje ili drugo sredstvo prinude, dužan je odmah poduzeti odgovarajuće mjere za utvrđivanje odgovornosti te ovlaštene službene osobe.

Članak 43.

Ako se protiv ovlaštene službene osobe pokrene ili vodi krivični, prekršajni ili parnični postupak zbog uporabe vatrenog oružja ili drugog sredstva prinude u svezi sa obavljanjem poslova i zadataka Ministarstvo će toj osobi osigurati obranu i drugu odgovarajuću pravnu pomoć u svezi sa vođenjem postupka.

Pravna pomoć osigurat će se ovlaštenoj službenoj osobi kao oštećenom u postupku za naknadu štete, ako mu je šteta nanesena u svezi sa obavljanjem poslova i zadataka.

Odredbe predhodnih stavaka primjenjuju se i poslije prestanka radnog odnosa ovlaštene službene osobe u Ministarstvu.

Ministarstvo neće pružiti pravnu pomoć po odredbama predhodnih stavaka ovlaštenoj službenoj osobi kojoj je za konkretni slučaj izrečena disciplinska mjera prestanak radnog odnosa zbog namjernog prekoračenja ovlasti, odnosno zbog zlouporabe u obavljanju poslova i zadataka, kao i u slučaju kada je Ministarstvo podnijelo krivičnu prijavu protiv ovlaštene službene osobe.

Odredbe stavka 1. i 2. shodno se primjenjuju i u pogledu osobe koja je Ministarstvu, odnosno ovlaštenoj službenoj osobi, u obavljanju poslova i zadataka pružila pomoć.

Članak 44.

Troškove pružanja pravne pomoći po odredbama predhodnog članka snosi Ministarstvo.

VI. POSEBNE ODREDBE O MEĐUSOBNIM ODNOSIMA MINISTARSTVA

Članak 45.

Ministarstvo surađuje sa Federalnim ministarstvom i ministarstvima unutarnjih poslova drugih županija, radi razmatranja i usuglašavanja stavova, usklađivanja planova, poduzimanja zajedničkih akcija i sigurnosnih mjera od zajedničkog interesa.

U slučaju kada Ministarstvo u obavljanju poslova iz svoje nadležnosti dođe do saznanja da se priprema obavljanje krivičnog djela iz nadležnosti Federacije, odnosno da je takvo krivično djelo obavljeno, poduzet će neophodne mjere i radnje u cilju neposrednog sprečavanja obavljanja tog djela, odnosno otkrivanja i uhićenja počinitelja tog krivičnog djela i o tome odmah izvijestiti Federalno ministarstvo.

Članak 46.

Ministarstvo će na zahtjev Gradskog vijeća, gradonačelnika, Općinskog vijeća ili načelnika općine, podneti izvješća, informacije ili druge podatke o stanju i problemima u onim područjima koja spadaju u mjerodavnosti Ministarstva.

Gradsko vijeće, gradonačelnik, Općinsko vijeće ili načelnik općine mogu Ministarstvu davati prijedloge, mišljenja ili pokrenuti inicijativu u svezi s pitanjima od značaja za sigurnost na području grada ili općine.

Članak 47.

Ministarstvo u okvirima svoje nadležnosti može Federalnom ministarstvu i ministarstvima drugih županija povjeriti obavljanje poslova u vezi sa školovanjem i dopunskim obrazovanjem i usavršavanjem policijskih službenika, znanstveno-istraživačkim djelatnostima za potrebe policije, obavljanjem složenijih kriminalističko-tehničkih vještačenja, opremanje policijskom opremom, naoružanjem i drugim sredstvima, te obavljanje drugih poslova iz svoje nadležnosti.

Članak 48.

U slučaju potrebe Ministarstvo sa tijelima iz članka 47. ovoga Zakona može poduzimati zajedničke mjere u cilju efikasnog i blagovremenog obavljanja poslova iz članka 12. ovog Zakona.

Članak 49.

Ovlaštene službene osobe Federalnog ministarstva u obavljanju poslova iz nadležnosti Federacije odnosno Bosne i Hercegovine na području Županije imaju ista ovlaštenja kao i ovlaštene službene osobe Ministarstva.

Članak 50.

Policijski ravnatelj može neposredno sa ministarstvom unutarnjih poslova druge županije utvrditi uvjete pod kojima ovlaštene službene osobe ministarstva unutarnjih poslova jedne županije mogu obaviti određene poslove ili zadatke na području druge županije.

Članak 51.

U ostvarivanju međusobne suradnje iz članka 47. ovoga Zakona ministarstva unutarnjih poslova mogu udruživati financijska i druga sredstva.

Članak 52.

U slučaju povjeravanja poslova iz nadležnosti Federalnog ministarstva Ministarstvu Županije, troškove obavljanja tih poslova snosi Federalno ministarstvo.

Članak 53.

U ostvarivanju suradnje Ministarstva sa Federalnim ministarstvom i ministarstvom unutarnjih poslova drugih županija, osigurava se razmjena podataka, izvješća i informacija potrebitih za uspješno obavljanje poslova iz djelokruga tijela unutarnjih poslova.

Ministarstvo će uspostaviti sustav za sistemsko prikupljanje podataka o kriminalitetu i policijskim mjerama za njegovo suzbijanje. Ministarstvo će koordinirati sustav prikupljanja podataka sa Federalnim ministarstvom kako bi statistički podaci mogli biti sastavljeni i upoređeni među županijama.

Članak 54.

U slučaju elementarnih nepogoda, epidemija kao i u drugim izvanrednim slučajevima Federalno ministarstvo ili ministarstvo unutarnjih poslova druge županije može od Ministarstva, kao i Ministarstvo od njih, zatražiti pomoć u sredstvima, opremi i kadrovima.

VII. RADNI ODNOSI I DISCIPLINSKA ODGOVORNOST

Članak 55.

Zakoni, drugi propisi i opći akti, kojima su uređeni radni odnosi, plaće, zdravstveno i mirovinsko osiguranje za **službenike i namještenike** u tijelima uprave Županije, primjenjuju se i za **službenike i namještenike** Ministarstva, ako zakonom nije drugačije propisano.

Članak 56.

Radni odnos u Ministarstvu ne može se zasnivati bez javnog oglasa.

Izuzetno od odredbe stavka 1. ovog članka, radni odnos u Ministarstvu može se zanositi bez javnog oglasa kad o tome odluči ministar.

Članak 57.

Pored općih uvjeta za zasnivanje radnog odnosa propisanih zakonom mogu se utvrditi i posebni uvjeti u pogledu stručnih, zdravstvenih i psihofizičkih sposobnosti kandidata za službu i stručno usavršavanje za službu u Ministarstvu.

Posebne uvjete iz stavka 1. ovog članka propisuje ministar, **putem pravilnika**.

Članak 58.

Ministar ne može obnašati niti jednu funkciju u sastavu nekog zakonodavnog tijela vlasti, bilo koje razine vlasti u Bosni i Hercegovini.

Službenici Ministarstva ne mogu obnašati niti jednu dužnost na koju su izabrani ili imenovani izravno ili neizravno u sastav nekog zakonodavnog ili izvršnog tijela vlasti, bilo koje razine vlasti u Bosni i Hercegovini.

Ukoliko službenik bude izabran ili imenovan u jednu od tijela iz predhodnog stavka, njegova prava i obveze iz radnih odnosa, dok obavlja tu dužnost, miruju.

Službenici Ministarstva ne mogu obavljati druge poslove bez odobrenja ministra.

Članak 59.

Službenici Ministarstva u svojstvu pripravnika polažu stručni ispit.

Program i način polaganja stručnog ispita propisuje ministar.

Članak 60.

Službenik i namještenik Ministarstva dužan je da službene dokumente i radnje drži u tajnosti.

Obveza držanja u tajnosti traje i po prestanku radnog odnosa.

Bliže propise o tajnosti i odgovornosti djelatnika u Ministarstvu za čuvanje službene tajne donosi ministar.

Članak 60.a

Postupak za određivanje stegovne i materijalne odgovornosti službenika i namještenika Ministarstva određuje se Pravilnikom o stegovnoj i materijalnoj odgovornosti.

Članak 61.

Osim u slučajevima predviđenim zakonom kojim se uređuju radni odnosi **službenika i namještenika** tijela uprave, ovlaštenoj službenoj osobi prestaje radni odnos i u slučaju ako:

- 1. navrši 65. godina života ili 40. godina mirovinskog staža.**
2. prestane ispunjavati posebne uvjete na osnovu kojih je zasnovao radni odnos;
3. odbije da radi na poslovima i zadacima na koje je raspoređen;
4. odbije da obavi zakonitu naredbu, izdatu radi obavljanja poslova i zadataka iz nadležnosti Ministarstva;
5. ako se utvrdi da obavlja druge poslove bez odobrenja ministra:

6. ako se utvrdi da svojim radom, stručnim i drugim sposobnostima ne može odgovarati zahtjevima u obavljanju poslova i zadataka na koje je raspoređen ili ako ne ostvaruje predviđene rezultate rada.

U slučajevima iz točke 1. do 6. ovog članka radni odnos prestaje danom uručenja rješenja o prestanku radnog odnosa.

Članak 62.

U slučaju potrebe za izvršenjem neodložnih poslova i zadaća, prekid korištenja godišnjeg odmora službenika Ministarstva može odrediti ravnatelj Policije za službenike u njegovoj nadležnosti, a za druge službenike ministar ili osoba koje on ovlasti.

U slučaju iz stavka 1. ovog članka službeniku i namješteniku pripada naknada putnih i drugih troškova koji su nastali zbog prekida korištenja godišnjeg odmora. Ministar utvrđuje koji troškovi, osim putnih troškova, i u kojoj visini se priznaju zbog prekida godišnjeg odmora.

Članak 63.

Financijska sredstva za plaće službenih osoba Ministarstva zbog posebnih uvjeta rada i prirode poslova i zadataka koje obavljaju, Ministarstvu se osiguravaju sredstva uvećana **od 30%** u odnosu na sredstva koja se osiguravaju za plaće službenika i namještenika u drugim županijskim tijelima uprave.

Članak 63. a.

Ovlaštenim službenim osobama Ministarstva koje neposredno obavljaju operativne poslove i zadaće javne sigurnosti iz članka 23. ovog Zakona, svakih efektivno provedenih 12 mjeseci na tim poslovima i zadaćama računa se kao 16. mjeseci staža osiguranja.

Članak 64.

Službenik ili namještenik Ministarstva koji u obavljanju ili povodom obavljanja službenog posla ili zadatka izgubi život, sahranit će se o trošku Ministarstva, u mjestu koje odredi njegova obitelj.

Obitelji koju je poginuli **službenik ili namještenik** izdržavao, pripada jednokratna novčana pomoć u visini ukupnog iznosa plaća koje je **službenik ili namještenik** ostvario u posljednjih šest mjeseci.

Naknada iz stavka 2. ovog članka isplaćuje se iz sredstava Ministarstva.

Članak 65.

Ovlaštenoj službenoj osobi za vrijeme privremene nesposobnosti za rad, zbog bolesti ili zbog povrede zadobijene u vezi sa obavljanjem poslova i zadataka na koje je raspoređen, pripada naknada u visini plaće ostvarene u mjesecu koji je prethodio nastupanju slučaja, na osnovu kojeg ostvaruje pravo na naknadu.

Razlika između naknade za vrijeme privremene nesposobnosti koju osigurava nadležni fond zdravstvenog osiguranja i visine plaće iz stavka 1. ovog članka osigurava Ministarstvo.

Članak 66.

Ustrojbenim jedinicama i **službenicima i namještenicima** Ministarstva mogu se dodjeljivati pohvale, nagrade i druga priznanja za naročito zalaganje i postignute uspjehe u obavljanju radnih zadataka.

Pohvale, nagrade i druga priznanja iz stavka 1. ovog članka utvrđuje i dodjeljuje ministar.

Članak 67.

Postupak za utvrđivanje disciplinske odgovornosti pokreće ministar ili drugi službenik koga on za to ovlasti. Disciplinski postupak bliže se uređuje Pravilnikom koji donosi ministar.

Članak 68.

Pored težih povreda radne dužnosti utvrđenih zakonom kao teža povreda radne dužnosti smatra se i:

1. nemarno obavljanje poslova i zadataka koje može dovesti do povrede propisa o tajnosti;
2. samovoljno napuštanje radnog mjesta ili mjesta osiguranja određenih osoba ili objekata;
3. nepoduzimanje ili nedovoljno poduzimanje mjera u okviru svoje dužnosti potrebnih za sigurnost objekta, prometnih i drugih sredstava, osoba i povjerenih stvari;
4. nezakonito raspolaganje sredstvima ili protivpravno pribavljanje osobne i materijalne koristi u svezi sa obavljanjem poslova i zadataka;
5. nepoduzimanje ili nedovoljno poduzimanje mjera i nepružanje pomoći u okviru svojih prava i dužnosti drugim službenicima i namještenicima Ministarstva kad obavljaju službene radnje;
6. prikrivanje činjenica u pogledu vremena, obima i načina obavljanja službenih radnji ili uporabe sredstva prinude od strane drugog **službenika i namještenika** Ministarstva kada je obavljanjem te radnje, odnosno uporabom sredstava prinude počinio težu povredu radne dužnosti;
7. svaka radnja, odnosno propuštanje radnje, koja onemogućava, ometa ili otežava obavljanje službenih zadataka;
8. neukazivanje pravne i druge stručne pomoći u okviru svojih prava i dužnosti, neukoju stranci u ostvarivanju njenih zakonskih prava i pravnih interesa;
9. ponašanje koje šteti ugledu Ministarstva,

- 10. izbjegavanje obaveza u svezi sa stručnim osposobljavanjem i usavršavanjem;
- 11. izbjegavanje liječničkih pregleda radi utvrđivanja sposobnosti za rad;
- 12. zlouporaba prava na bolovanje;

Članak 68.a

Ured za pritužbe javnosti osniva se unutar Ministarstva unutarnjih poslova kako bi pratio i nadgledao interni mehanizam stegovne odgovornosti u svezi navoda o neprimjerenom i neprofesionalnom ponašanju službenika Ministarstva. Dužnosti i odgovornosti Ureda utvrđuje Vlada Županije.

Članak 69.

Službenik i namještenik Ministarstva udaljiti će se privremeno iz Ministarstva ili sa poslova i zadataka koje obavlja u Ministarstvu kada je protiv njega pokrenut krivični ili disciplinski postupak, ako se s obzirom na prirodu krivičnog djela, odnosno teže povrede radne dužnosti, na okolnosti pod kojima su oni obavljani i na druge okolnosti, može osnovano zaključiti da bi bilo štetno po interes službe da **službenik i namještenik** i dalje ostane u Ministarstvu, odnosno na poslovima i zadacima koje obavlja u Ministarstvu. **S obzirom na prirodu povrede službene dužnosti i druge okolnosti pod kojima je ista učinjena, ministar može službenika udaljiti iz službe i prije pokretanja disciplinskog postupka.**

Odluke o privremenoj suspenziji sukladno stavku 1. ovog članka donosi ravnatelj policije za službenike u njegovoj nadležnosti, a za druge uposlenike ministar ili osoba koju on ovlasti.

Ovlaštenoj osobi kojoj je izrečena mjera privremenog udaljenja iz Ministarstva, kao i ovlaštenoj službenoj osobi kojoj je izrečena mjera privremenog udaljenja sa poslova i zadataka koje obavlja ako se rasporedi na poslove i zadatke koje ne obavljaju ovlaštene službene osobe, oduzima se oružje, službena iskaznica i značka koji su mu dati kao ovlaštenoj službenoj osobi i za to vrijeme ne smije nositi odoru.

Odredba stavka 3. ovog članka shodno se primjenjuje i prema **službeniku i namješteniku** kome je izrečena disciplinska mjera raspoređivanja na druge poslove i zadatke.

Članak 70.

Prigovor koji se podnosi na rješenje kojim se odlučuje o pravima i dužnostima **službenika i namještenika** ne odlaže izvršenje rješenja.

VIII. STRUČNO OSPOSOBLJAVANJE

Članak 71.

Ministarstvo organizira i neposredno provodi stručno osposobljavanje i usavršavanje **službenika i namještenika** Ministarstva i školovanje kandidata za rad u Ministarstvu.

Poslovi iz stavka 1. ovog članka izvršavaju se putem školovanja, tečajeva i drugih oblika stručnog osposobljavanja i usavršavanja.

Članak 72.

Radi obavljanja poslova iz članka 71. Ministarstvo može organizirati specijalističke centre za obuku.

Članak 73.

Ministar utvrđuje plan i program stručnog osposobljavanja i usavršavanja službenika Ministarstva.

Članak 74.

Ministarstvo može organizirati tečaj za policajce u trajanju od tri do šest mjeseci.

Na tečaj za policajce može biti primljena osoba koja ispunjava opće uvjete za zasnivanje radnog odnosa u Ministarstvu i posebne uvjete koje utvrđuje ministar.

Članak 75.

Ukupan broj polaznika, dužinu trajanja i nastavni plan i program tečaja za policajce iz članka 73. ovog Zakona, utvrđuje se u ovisnosti od potrebe ovog Ministarstva.

Polazniku tečaja za policajce za vrijeme trajanja tečaja osigurava se smještaj i ishrana, odora, obuća, udžbenici, zdravstveno i invalidsko osiguranje ukoliko to osiguranje nemaju po drugom osnovu i mjesečna primanja za neophodne osobne izdatke. Iznos mjesečnih primanja za neophodne osobne izdatke polaznika iz stavka 1. ovog članka utvrđuje ministar.

Članak 76.

Polaznik tečaja za policajce koji samovoljno napusti tečaj, zbog svoje krivice bude isključen sa tečaja, ne završi tečaj sa uspjehom, po završetku tečaja se ne javi na rad, ne ostane na radu u Ministarstvu ili mu radni odnos prestane njegovom krivicom prije isteka ugovorenog roka, dužan je nadoknaditi troškove tečaja, odnosno srazmjeran dio tih troškova.

Članak 77.

Osoba koja završi srednju policijsku školu ili tečaj za policajca raspoređuje se u skladu sa ugovorenim obvezama u Ministarstvo kao pripravnik.

Pripravnički staž iz stavka 1. ovog članka traje šest mjeseci.

Za vrijeme pripravničkog staža, pripravnik se osposobljava za obavljanje poslova i zadataka policajca kroz praktični rad.

Po isteku pripravničkog staža, a najkasnije u roku od šest mjeseci od završetka pripravničkog staža, pripravnik je dužan položiti stručni ispit. Pripravniku koji ne položi stručni ispit prestaje radni odnos u Ministarstvu.

IX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 78.

Ministar je ovlašten da donese bliže propise o:

- obavljanju poslova i zadataka policije i drugih ovlaštenih službenih osoba Ministarstva;
- uporaba sredstava prinude i vatrenog oružja policije i drugih ovlaštenih službenih osoba Ministarstva;
- iskaznici ovlaštenih službenih osoba Ministarstva (obrascu i sadržaju obrasca, postupku za izdavanje, roku važenja i načinu vođenja evidencije o iskaznicama ovlaštenih službenih osoba);
- programu i načinu polaganja stručnog ispita i o troškovima u svezi sa polaganjem stručnog ispita u Ministarstvu;
- materijalnom poslovanju sa predmetima naoružanja i opreme u Ministarstvu;
- vremenu trajanja odora;
- činovima i zvanjima ovlaštenih službenih osoba u Ministarstvu;
- naoružanju i opremi policije i drugih službenika Ministarstva;
- donosi druge akte iz nadležnosti Ministarstva.

Članak 79.

Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu i načinu rada Ministarstva donijet će se u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Propisi iz članka 78. ovog Zakona donijet će se u roku od dva mjeseca od stupanja na snagu ovog Zakona.

Do stupanja na snagu propisana iz stavka 2. ovog članka i drugih propisa iz područja unutarnjih poslova iz nadležnosti Županije shodno će se primjenjivati zatečeni propisi koji su bili na snazi na području Županije do dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Pitanja koja nisu regulirana ovim Zakonom reguliraju se odgovarajućim odredbama važećih federalnih ili županijskih zakona, koji se odnose na ta područja rada.

Članak 79. a.

Početak primjene odredbi članka 63. ovog Zakona posebnom odlukom utvrdit će vlada Hercegovačko-neretvanske županije.

Članak 79. b.

Iznimno od stavka 5. i 6. članka 19.i. prvo imenovanje vršitelja dužnosti ravnatelja policije izvršit će se u roku od sedam (7) dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 80.

Ovaj Zakon stupa na snagu danom objave u "Narodnim novinama Hercegovačko-neretvanske županije-kantona".

Dodatak Zakona je "Etički kodeks za profesionalne policajce".

Ovo je Kodeks profesionalne etike. U okviru prijema novih policajaca u županijsku policiju nakon provjere njihovih podataka, oni će prvo biti testirani u svezi poznavanja ovog Kodeksa, a zatim će položiti prisegu da će se pridržavati ovog Kodeksa i to na sljedeći način: "Neprikosnoven povjerenje koje uživaju službenici policije nameće standarde osobnog profesionalnog ponašanja u mjeri koja prevazilazi onu koja se zahtijeva od drugih članova društva. Svi službenici policije će živjeti i raditi povinujući se ovim višim standardima.

Prihvatanje oznaka županijske policije od strane policijskog službenika ujedno predstavlja i pristanak da će se on ponašati u skladu sa sljedećim odredbama:

1.

Ja sam službenik policije Županije. Moja prva odgovornost se odnosi na sigurnost svih ljudi u okviru nadležnosti Županije.

2.

Osiguravat ću zaštitu zakona-i zakonskih sankcija-jednako za sve ljude, bez obzira na njihovu vjersku i etničku pripadnost, rasu ili spol, domovinu ili narodnost.

3.

Zaštita života je moj najviši prioritet. Koristit ću silu samo ako druga sredstava za postizanje mojih zakonskih ciljeva nedaju rezultat, a i tada samo neophodni minimum sile. Nikad neću koristiti smrtnosnu silu osim ukoliko je to neophodno da bi sačuvao svoj ili život neke druge osobe.

4.

Kada primijetim da je u tijeku izvršenje nekog krivičnog djela, djelovat ću bez straha i nepristrasno. Nikada neću prihvatiti darove ili uslugu u zamjenu za obavljanje svog posla-ili u zamjenu za neobavljanje svog posla.

5.

Nikada neću ukrasti ili biti umiješan u bilo kakvu aktivnost vezanu za korupciju.

Poštovat ću privatnost ljudi kojima služim i neću objelodanjivati svoja opažanja osim ako zakon ili druge obveze koje proizilaze iz mog poziva drugačije ne zahtijevaju.

6.

Razvijat ću svoje sposobnosti kroz stalno učenje, obrazovanje i fizičku spremu kako bi postao ne samo izuzetan policijski službeni nego i primjeren građanin.

7.

Nikad se neću koristiti službenim oznakama ili privilegijama kako bih promovirao interes bilo koje političke, vjerske ili osobne ideologije, niti za svoj osobni interes.

Postupat ću sa najvećom mogućom nepristrasnošću i korektnošću prema svima, koristeći zakon i Kodeks profesionalne etike kao odrednicu u svom radu.

8.

Suočen sa problemom koji ne mogu riješiti, naći ću nekoga tko to može učiniti, ili ću to pohraniti u dokumentaciju u cilju iznalaženja budućeg rješenja. Svoju odgovornost javnosti i svojim pretpostavljenim manifestirat ću tako što ću sastavljati detaljna, precizna i istinita izvješća o svom radu. Čak i ako učinim neke propuste pošteno ću ih dokumentirati. Moja riječ je zalog moje časti.

Svojim pregalaštvom ću omogućiti bolji život svim ljudima u Županiji. Kao službenik policije i građanin u potpunosti ću se posvetiti ovom pozivu, bez obzira na sve teškoće koje me očekuju.

9.

Težit ću višim standardima. Tamo gdje bi drugi možda prekršili pravila radi osobnog interesa, ja to neću učiniti. Tamo gdje bi drugi na uvredu odgovarali agresivnošću, ja neću. Gdje bi drugi došli u iskušenje, ja ću odoljeti. Gdje bi se drugi plašili prijezira ili nasilja, ja sebe neću štedjeti radi sigurnosti građana Županije. Ja sam policajac".

